

VORBASSE OG SKJOLDBJERG

SOGNEBLAD

Nr. 1 · december · januar · februar · marts · 2021

"Her var ingenting"

ADRESSER

Sognepræst

Susanne Østbjerg Kargo
Skjoldbjergvej 8, 6623 Vorbasse
E-mail: SOE@km.dk
Mobil: 28 25 41 01
Mandag fri.

Graverkontoret

Kirkegade 21, 6623 Vorbasse
E-mail: Vorbasse.kirke@gmail.com
Tlf: 75 33 38 18 / Mobil: 24 48 05 55

Graver ved Vorbasse og Skjoldbjerg kirker

Søren Møller Madsen
Bogholdervej 1C, Skjoldbjerg, 6623 Vorbasse

Organist

Kjeld Møller Heinsen,
Silkehalevej 4, 7100 Vejle
Tlf: 75 83 77 83 / Mobil: 27 77 13 80
E-mail: organistvorbasse@gmail.com

Hjemmeside: www.vorbassekirke.dk

MENIGHEDSRÅD

Formand

Karin Saugmann
Fitting Stationsvej 1, 6623 Vorbasse
Tlf: 30 34 64 71
E-mail: sauge@live.dk

Kirkeværgen, Vorbasse

Erling Jensen
Fittingvej 19, 6623 Vorbasse
Tlf: 24 41 71 74
E-mail: mwejensen@gmail.com

Kirkeværgen, Skjoldbjerg

Klaus Vilstrup
Købmandsvej 10, Skjoldbjerg, 6623 Vorbasse
Tlf: 29 22 85 26
E-mail: dkklavil@lego.com

SOGNEBLADET

Kirkebladet udgives af menighedsrådet.

Redaktion:

Klaus Vilstrup, Jytte Pedersen, Birgit Thomsen,
Eva Frank og sognepræsten (ansvarshavende).

Deadline til næste kirkeblad: 1. feb. 2021

Materiale sendes til Eva Frank:
vorbasse.kirkeblad@gmail.com

ORIENTERING

Nyt menighedsråd

Den 1. søndag i advent tiltræder det nye menighedsråd, og det betyder også, at vi skal sige farvel til det gamle. Vi har de sidste 4 år haft et meget velfungerende menighedsråd, hvor alle har arbejdet for at løse de mange opgaver, som menighedsrådet arbejder med. Vi startede i 2016 som et noget uerfaren menighedsråd, hvor vi var 5 helt nye rådsmedlemmer, men heldigvis også med 4 erfarne. Nu står vi med meget mere erfaring, og kan se tilbage på en spændende menighedsrådsperiode i de sidste 4 år. Tak til hele menighedsrådet for et rigtig godt samarbejde i løbet af de sidste 4 år.

Der skal lyde en stor og særlig tak til Klaus Vilstrup, Peter Borg og Lisbeth Hoff Jensen, som har valgt at stoppe i menighedsrådet. Tak for jeres arbejde og engagement til udvalgs møder, arrangementer og menighedsrådsmøder. I har hver især bidraget til, at vi har kunnet løse vores opgave som menighedsråd.

Karin Saugmann

Kirkesanger

Den 1. søndag i advent 2010 blev Bente Fredgaard ansat som kirkesanger ved Vorbasse og Skjoldbjerg kirker. Den 1. søndag i advent 2020 takker Bente af og stopper med at være kirkesanger. Når man møder Bente i kirken, bliver man altid mødt med smil og godt humør. Bente har altid været god til at se og snakke med alle kirkegængere og hun har altid udført sit arbejde på en ordentlig måde.

Vi vil fra menighedsrådet sige Bente en stor tak for 10 gode år og ønsker dig alt det bedste fremover.

Karin Saugmann

Ny periode i menighedsrådet

Fra første søndag i advent trækker det nye menighedsråd i arbejdstøjet. I den forbindelse vil jeg gerne benytte lejligheden til at sige tak til det afgående menighedsråd og velkommen til det nye. Særligt tak til Lisbeth Jensen, Peter Borg og Klaus Vilstrup som ikke fortsætter. De nyvalgte medlemmer er Emmy Schmidt, Bruno Due og Brian Brodersen. Jeg er sikker på, at de sammen med de garvede rødder Karin Saugmann, Erling Jensen, Birgit Thomsen, Gitte Bennebo, Jens Dalgaard og Jytte Pedersen er et rigtig godt hold, der kan varetage menighedens interesser bredt og med stort engagement. Jeg ser meget frem til samarbejdet med jer alle.

Præsten i menighedsrådet

Det er nemlig sådan, at præsten altid er født medlem af menighedsrådet. Det betyder, at han eller hun ikke er på valg hvert 4. år som resten af rådet er det, men ellers er jeg som fuldgyldige rådsmedlemmer med til at lægge linjen i rådsarbejdet og lige så ansvarlig for denne linje som resten af rådet er det. Jeg sidder med i mange af rådets udvalg, deltager i budgetlægning og regnskabsopfølgning, orienterer rådet om arbejdet med bl.a. gudstjenester og konfirmander, og så giver jeg naturligvis min mening til kende under behandling af punkter på menighedsrådsmøderne.

En præst er ikke ansat eller lønnet af menighedsrådet, men er ansat som tjenestemænd af Kirkeministeriet og under tilsyn af provst og biskop. Det betyder, at præsten i sin embedsførelse er uafhængige af menighedsrådet. Det er lovfæstet, at når præsten er i kirken eller konfirmandstuen, så kan ingen fra menighedsrådet bestemme, hvad præsten skal forkynde eller lære. Sådan skal det være: Præsten skal kunne forkynde frit, lære frit, sige sin mening frit indenfor Den danske Folkekirkes rammer. Ligesom kirkens medlemmer er forskellige, så er præster ikke ens, det er for mig at se en af folkekirkens styrker, at der kan være noget for enhver smag. Denne bredde kommer kirkelivet til gavn, også selvom der er mange ting, vi kan være uenige om og se forskelligt på.

At menighedsrådet ikke kan bestemme, hvad præsten skal forkynde, betyder dog ikke, at menighedsrådet ikke har indflydelse på det arbejde, præsten udfører. Menighedsrådet har ansvaret for den økonomi, der er til rådighed for konfirmandarbejde, sogneaktiviteter og for at der er dygtigt personale, der sammen med præsten kan gennemføre gudstjenester og kirkelige handlinger, ligesom det er menighedsrådet, der ejer og vedligeholder kirkens bygninger og lokaler og sørger for at der er gode rammer for menighedens liv, præstens arbejde og også præstens familie. I den seneste rådsperiode har menighedsrådsmedlemmerne brugt meget energi, tid og ikke mindst penge på at opfører en ny og moderne præstebolig. Vi har i høj grad fået en bolig, som giver vores familie gode rammer, så det arbejde skulle meget gerne blive noget mindre tidskrævende og kræve mindre vedligehold for det nye råd, så i stedet kan bruge deres kræfter andre steder.

Det bliver godt, for der er mange andre opgaver for et menighedsråd. Ud over søndagens gudstjenester arrangerer vi nemlig sangaftener, mandagscafé, salmestafet, familiegudstjenester, skærtorsdagsspising, kirkekafe, kirkefrokost, minikonfirmandundervisning, sogneeftermiddage og sogneudflugter og meget mere.

Alle disse aktiviteter, ville slet ikke kunne gennemføres, hvis ikke jeg og kirkens øvrige ansatte nød så stor opbakning til vores arbejde, bl.a. ved at de valgte medlemmer af menighedsrådet villigt stiller op i deres fritid og lægger mange timer i at købe ind, dække borde, lave og servere mad og rydde op efter arrangementerne.

Min arbejdsglæde som præst vokser, når jeg mærker menighedsrådets engagement og glæde ved samarbejdet og menighedens deltagelse og tilfredshed over arrangementerne.

Som præst glæder jeg mig til et fortsat godt samarbejde med nye og genvalgte menighedsrådsmedlemmer, så vi sammen kan gøre et stykke arbejde for Vorbasse og Skjoldbjerg sogne.

Endelig...

Konfirmander 2020

ARRANGEMENTER

KFUM og KFUK Adventsfest

den 4. december i Vorbasse Kirke kl. 19:30

Adventstiden kan være en travl tid, men lad os begynde adventen med denne lille andagtsstund i Vorbasse Kirke. Kirken vil være oplyst af levende lys og den skaber rammen for en stille og fredfyldt stund. Vi vil gennem musik og billeder sætte ord på adventen. Efter dette er der kaffe og hygge i Sognehuset.

Alle er velkommen

Arr. KFUM og KFUK i Vorbasse

Luciakoncert i Skjoldbjerg

Den 1. søndag i advent holder vi kl. 14:00 en stemningsfuld eftermiddagsgudstjeneste med Luciakor og De 9 læsninger i Skjoldbjerg kirke. Efter gudstjenesten kan der købes æbleskiver og gløgg i medborgerhuset, og så skal der tændes og danses om det store juletræ. Arrangementet arrangeres i samarbejde med Beboerforeningen.

Marie Cecilie og Marianne Vinther Adventskoncert i Vorbasse kirke

Søndag den 6. december kl. 19:00 i Vorbasse kirke spreder familieduoen, Marie Cecilie (datter) og Marianne Vinther (mor), adventshygge i kirken. De fremfører et udvalg af julens melodier, hvor Marie Cecilie synger og Marianne akkompagnerer på klaver. Glæd dig til en dejlig aften med masser af julestemning. Marie Cecilie er uddannet på MGK i Kolding med sang som hovedfag. Hun har bl.a. været forsanger for diverse bigbands, og har sunget sammen med blandt andre Poul Krebs, Thomas Eje og Marie Carmen Koppel.

Marianne Vinther er uddannet på musikvidenskabeligt institut i Århus med sideløbende klaverundervisning på Konservatoriet. Marianne har mangeårig erfaring med at akkompagnere diverse sangerinder i forbindelse med deres optrædener rundt om i Danmark.

Sangaften i Sognehuset

Menighedsrådet indbyder til sangaften i Sognehuset **tirsdag den 4. januar, den 9. februar og den 2. marts kl. 19 – ca. 21**. Alle er velkomne disse aftener. Vi sørger meget gerne for transport, man bedes blot kontakte Birgit Thomsen i Skjoldbjerg (22 81 25 41). Kaffen koster 15 kr.

OBS: Da vi ikke ved, hvornår Frihavnen er åben for alle aktiviteter endnu, er sangafterne flyttet til Sognehuset i Vorbasse.

Nytårskur

Igen i år vil der **nytårsdag 1. januar** efter gudstjenesterne i **Skjoldbjerg kl. 14:30 og Vorbasse kl. 16:00** være mulighed for at ønske hinanden et godt nytår!

Babysalmesang

Babysalmesang i folkekirken er opstået ud fra en viden om, at sang og musik stimulerer barnets musikalske og sansemotoriske udvikling. En baby forstår ikke salmerne, men babyen kan sanse stemningen og atmosfæren, og tekst og melodi kan lagre sig i barnets underbevidsthed.

Babysalmesang i Vorbasse og Hejnsvig Kirker er en mulighed for at få en god oplevelse med sit barn, i det fantastiske rum, som kirken er. Samtidig giver det også mulighed for fællesskab med andre, i den tid man er hjemme på barsel. Babysalmesang er en formiddag i kirken med sang, musik og sanseoplevelser for alle nyfødte i alderen 0 - 1 år sammen med mor og/eller far. Det varer 35-40 minutter.

Babysalmesang kræver ikke et stort kendskab til kirken og salmer, og du behøver ikke være et musikalsk geni for at deltage. Alle kan være med!

Efter vi har sunget og leget, slutter vi med kaffe/te og hyggesnak.

Vi starter nyt hold i **Hejnsvig kirke torsdag d. 21. januar 2021 kl. 10:00**

Derefter fortsætter vi i **Vorbasse Kirke torsdag d. 11. marts 2021 kl. 10:00**

Forløbet strækker sig over 6 torsdage i hver kirke.

For mere information kontakt Kirke- og kulturmedarbejder Lis Møberg, 20 28 61 47 eller mail lismoeberg@gmail.com

Mandags Café

Det at være sammen om noget, kan styrke fællesskaber og skabe nye.

Det vil menighedsrådet gerne støtte op om.

Derfor inviteres alle, der ønsker at dele hverdagen med andre, til kaffe og fælles samvær i Sognehuset på **mandage i ulige uger kl. 10:00**. **Vi mødes den 14. december, den 4. og 18. januar, og den 1. og 15. februar, og den 1., og 15. marts.**

Har du ikke selv mulighed for at komme i Sognehuset, kan du kontakte Birgit tlf. 22 81 25 41.

Birgit og Lilly

ARRANGEMENTER

Spis-sammen-aftener

Røde Kors Vorbasse/Billund Afd. holder spis-sammen-aften i Sognehuset i Vorbasse **fredag, den 29. januar, fredag, den 26. februar og fredag, den 26. marts 2021, kl. 17:00-20:00.**

Arrangementet er for ældre enlige og par, som har lyst til at spise et traditionelt dansk måltid mad i hyggeligt samvær med andre. Pris for at deltage: kr. 60.

Tilmelding senest mandag inden arrangementet finder sted til: Birgit, tlf. 29 60 62 28 eller Elisabeth, tlf. 21 60 26 40.

*Elisabeth Hededam,
Røde Kors Vorbasse/Billund*

Familiegudstjeneste

Familiegudstjenesterne begynder altid **kl. 17:00 i kirken**. Derefter er det aftensmad, leg og hygge i sognehuset. **Vi er færdige senest kl. 19:00**, så alle kan nå hjem til sengetid. **Næste gang er onsdag den 27. januar 2021**

Fællesarrangement

Livsglædens Nødvendighed. Kunsten at være en glædesspreder

Foredrag ved Erik Lindsø **tirsdag den 16. marts 2021 kl. 19:30 i Vorbasse Sognehus**

"Glæden kommer ikke af sig selv. Den kræver opsøgende virksomhed. Hvis der ikke er noget at glæde sig over, er der noget at glæde sig til. Man må bøvle for glæden, og uden bøvle ingen begejstring." Citat Erik Lindsø.

Erik Lindsø vil med muntre historier og humorens bid sætte tilværelsen under lup. Foredraget bygger på bogen: "Der er nu noget ved livet, man ikke finder andre steder." - Om glæden spændt ud mellem livskraften og købekraften – om forskellen på lykken og glæden.

"Livsmod består af det, vi løbende får sat ind på vores glædeskonto. Ved at leve livet, erfares det, men ved at elske livet forklares det. Vi må græde over livet, men ikke begræde det" – det er det mit foredrag handler om fortæller Erik Lindsø.

Erik Lindsø er forfatter og kulturjournalist og foredragsholder. Han har været højskoleforstander på Rønshoved Højskole, programmedarbejder i Danmarks Radio og redaktør for Højskolebladet og Magasinet Grænsen. Han er i dag tilknyttet Rødning Højskole.

Alle er velkommen. Gratis entre.

Arrangeres i samarbejde mellem Vorbasse menighedsråd, Billund Y-mens Club, KFUM og KFUK i Vorbasse.

**FOLKEKIRKENS
NØDHJÆLP**
actalliance

Vi samler ind til verdens fattigste 14. marts

Lige nu står problemerne i kø for verdens fattigste.

Mens klimaforandringerne konsekvenser er en realitet, har corona-pandemien været med til at forværre problemer, der eksisterede i forvejen. Sult, ulighed og konflikter. Som næstekærlige mennesker må vi ikke vende det blinde øje til verdens fattigste, der mere end nogensinde har brug for en håndsrækning. I stedet må vi bevare håbet og troen på, at vi kan gøre en forskel.

Det får du helt konkret mulighed for søndag den 14. marts, hvor vi samler ind til verdens fattigste. Her stemmer vi dørklokker på vegne af mennesker, der ikke selv har muligheden for at bede om hjælp.

Klimaproblemer øverst på listen

I tørkeplagede lande som Etiopien, Sydsudan og Zimbabwe sulter millioner af mennesker, fordi høsten slår fejl år efter år. I lande som Nepal, Bangladesh og Myanmar forsvinder livsgrundlaget, når voldsom regn skyller jorden væk.

Klimaforandringerne er her allerede – de er bare ikke særlig ligeligt fordelt på verdensplan. Det er verdens fattigste, der rammes hårdest af konsekvenserne. Mennesker, der i forvejen ingenting har.

Folkekirkens Nødhjælp har ydet nødhjælp til mennesker i snart 100 år, længe før klimaforandringerne kom på dagsordenen. Derfor ved vi også godt, at der altid har været naturkatastrofer – men aldrig i det omfang, vi oplever nu.

Vi må handle nu, hvis vi skal redde liv. I verdens fattigste lande er der brug for konkret hjælp til at håndtere tørke og oversvømmelser. Hjælp til at overkomme de orkaner, der kun bliver voldsommere og voldsommere år for år.

Når vi samler ind 14. marts, går pengene bl.a. til klimahjælp som:

- Træplantning, der modvirker jordskred og kan bremse voldsomme oversvømmelser
- Vandpumper og vandrensningsanlæg, som sikrer folk rent drikkevand
- Køkkenhaver og nye afgrøder, der kan klare tørke og omskifteligt vejr

Vi opfordrer alle – børn som voksne – til at gå en tur for verdens fattigste søndag den 14. marts, når Folkekirkens Nødhjælp afholder Sogneindsamling.

Meld dig som indsamler

Vil du have en hyggelig søndag og samtidig slå et slag for verdens vigtigste sag?

Så kontakt allerede nu Birgit Thomsen på 22 81 25 41 eller etbt@svenet.dk for at melde dig som indsamler. Du kan også tilmelde dig på blivindsamler.dk.

"Vi lever i en tid, hvor næstekærlige handlinger aldrig har været vigtigere. Lige nu må vi påtage os opgaven at hjælpe mennesker i yderste nød, fordi både klimaforandringer og corona gør uligheden i verden større. På bare tre timer kan du gøre din lille del – og tilsammen gør vi en kæmpe forskel," siger Birgit Thomsen, indsamlingsleder.

Sammen gør vi en forskel for mennesker i yderste nød.

DECEMBER

4.	Fredag	18:00	Høreforeningen: Julehygge & Julefrokost sammen med Vejen HF på Markedsrestaurationen i Brørup. Underholdning af Harmonika hyggerne fra Rødding. Fælles afgang fra Vorbasse Sognehus kl. 17:15.
4.	Fredag	19:30	KFUM og KFUK Adventsfest.
6.	Søndag	19:00	Adventskoncert i Vorbasse kirke med Marie Cecilie og Marianne Vinther.
7.	Mandag	19:30	Mandagsbibelkreds hos Ida og Knud Thomsen.
9.	Onsdag	14:00	UDSYN på Stoppestedet.
14.	Mandag	10:00	Mandagscafé i Sognehuset.
16.	Onsdag	14:00	Hørecafeen og Billund Høreforening holder en eftermiddag med julehygge på Mødestedet, Grindsted.

JANUAR

4.	Mandag	10:00	Mandagscafé i Sognehuset.
4.	Mandag	19:30	Mandagsbibelkreds hos Birgit Koch.
5.	Tirsdag	19:00	Sangaften i Sognehuset.
11.	Mandag	19:30	IM: I Kirken: Bedemøde derefter kaffe hos Birthe og Ernst.
12.	Tirsdag	19:30	IM: I Sognehuset: Bedemøde.
13.	Onsdag	14:00	UDSYN på Stoppestedet.
13.	Onsdag	19:30	IM: I Stoppestedet: Bedemøde (KFUM og KFUK).
14.	Torsdag	19:30	IM: I Sognehuset: Bedemøde derefter kaffe.
18.	Mandag	10:00	Mandagscafé i Sognehuset.
21.	Torsdag	15:00	Der er rundvisning i Skjoldbjerg kirke og Lokalhistorisk Arkiv laver udstilling om kirkens historie i kirkehuset. Der serveres kakao og boller.
21.	Torsdag	19:30	IM: I Sognehuset: Møde ved Poul Erik Hansen, Løsning.
24.	Søndag	14:00	Festgudstjeneste i Skjoldbjerg kirke. Derefter er der stort kaffebord i Medborgerhuset.
27.	Onsdag	14:00	UDSYN på Stoppestedet.
28.	Torsdag	19:30	IM: I Sognehuset: Møde ved Arne Nørgaard, Kolding.
29.	Fredag	17:00	Røde Kors: Spis-sammen-aften i Sognehuset. Se omtale side 8.

Alle arrangementer er med forbehold for coronaudviklingen

FEBRUAR

1. Mandag 10:00	Mandagscafé i Sognehuset.
1. Mandag 19:30	Mandagsbibelkreds hos Lilly og Knud Erik Jørgensen.
2. Tirsdag 19:00	Sangaften i Sognehuset.
4. Torsdag 19:00	"Orgelkoncert og fællessang" i Skjoldbjerg kirke. Organist Bjørn Elkjer fra Skibet Kirke giver koncert på orglet og vi synger sammen.
10. Onsdag 14:00	UDSYN på Stoppestedet.
11. Torsdag 19:30	IM: I Sognehuset: Møde ved lokale kræfter.
15. Mandag 10:00	Mandagscafé i Sognehuset.
16. Tirsdag 16:00	Vorbasse Seniorer: I Vorbasse Fritidscenter. Generalforsamling iflg. Vedtægterne. Efterfølgende er foreningen vært ved et traktament. Bindende tilmelding senest 9. februar til: Gunhild 22 96 55 67 eller mail birkevej1@bbsyd.dk
23. Tirsdag 19:30	Salmestafet i Vorbasse kirke
24. Onsdag 14:00	UDSYN på Stoppestedet.
24. Onsdag 17:30	IM: Billund lokalafdeling holder årsmøde i henhold til vedtægterne på Mødestedet, Grindsted.
25. Torsdag 19:30	IM: I Sognehuset: Undervisning: Hvad er tro? Ved Daniel Præstholt, Grindsted.
26. Fredag 17:00	Røde Kors: Spis-sammen-aften i Sognehuset. Se omtale side 8.

MARTS

1. Mandag 10:00	Mandagscafé i Sognehuset.
1. Mandag 19:30	Mandagsbibelkreds hos Lilly Knudsen.
2. Tirsdag 19:00	Sangaften i Sognehuset.
10. Onsdag 14:00	UDSYN på Stoppestedet.
11. Torsdag 10:00	Babysalmesang i Vorbasse kirke
11. Torsdag 19:30	IM: I Sognehuset: Undervisning: På vej mod den nye jord. Ved Jørgen Hedager Nielsen, Børkop.
14. Søndag 10:00	Sogneindsamling. Se omtale side 9.
15. Mandag 10:00	Mandagscafé i Sognehuset.
16. Tirsdag 19:30	Fællesarrangement: Foredrag i Sognehuset, Livsglædens nødvendighed. Se omtale side 9.
18. Torsdag 14:00	IM: I Sognehuset: Kvindestævne (program hos IM) Taler: Helle Noer, Brejning.

ARRANGEMENTER

Skjoldbjerg Kirkes 100 års jubilæum

Skjoldbjerg kirke er indviet den 21. januar 1921. Vi fejrer derfor kirkens fødselsdag med jubilæumsarrangementer den 21. og 24. januar, samt 4. februar 2021.

Torsdag, d. 21. januar 2021 kl. 15.00-17.00

Der er rundvisning i kirken og Lokalhistorisk Arkiv laver udstilling om kirkens historie i kirkehuset. Der serveres kakao og boller.

Søndag, d. 24. januar 2021 kl. 14.00

Festgudstjeneste i kirken.
Derefter er der stort kaffebord i Medborgerhuset.

Torsdag, d. 4. februar kl. 19.00

"Orgelkoncert og fællessang" i kirken.
Organist Bjørn Elkjer
fra Skibet Kirke giver koncert
på orglet og vi synger sammen.

Skjoldbjerg kirke under opførelsen, 1920: 'Her var ingenting'

'Sol og Skjold'

af Jeremy Watts

Denne beretning går 120 år tilbage og følger tilblivelsen af Skjoldbjerg kirke.

'En stad, der ligger på et bjerg, kan ikke skjules.' *(Matt. 5, 14)*

Således står der skrevet med sognepræsten Johs. Withs markante håndskrift på den første side af menighedsrådsprotokollen for Skjoldbjerg kirke. Dernæst står der: 'Gud Herren er Sol og Skjold' – med tydelig understregning af ordet 'Skjold' som henvisning til stedet som et Guds ager. Protokollen ligger allerede klar til det første menighedsråd i 1920. Århundredets første årtier i Vorbasse sogn kendetegnes af driftige og viljestærke mennesker, der kunne trække på et godt lokalt sammenhold. I Skjoldbjerg samlede et lille udvalg sig og dannede 'Komiteen for Kirkesagen i Skjoldbjerg', der anmodede biskoppen i Ribe om at få en kirke til Skjoldbjerg. Der var fuld opbakning fra beboerne i Skjoldbjerg-Almstok og fra præst, provst og biskop, men der skulle alligevel gå 20 år inden 'Hedens perle' stod klar til indvielse på Knuden i Skjoldbjerg.

Hvorfor skulle der bygges en kirke her?

Man må spørge sig selv, hvorfor der netop skulle bygges en kirke her. 'I min bedstefars tid var her ingenting – men sandflugt, så det battede!' fortæller Ernst Thomsen, tredje generation på gården 'Bøgedal', Skjoldbjergvej 35, der ligger for foden af den bakke, kirken er rejst på. Sandflugtsområderne er tydeligt tegnet ind på de gamle kort over Skjoldbjerg. Her har været fattigt med kun fire eller fem gårde og ganske få småhuse. De lidt mere velstående bønder boede i Store Almstok længere henne ad vejen. Men her gik netop grænsen til Randbøl sogn.

I alt har der måske været 300 mennesker i et kommende kirkedistrikt. Der var temmelig langt ad dårlige veje til sognekirken i Vorbasse, men søgningen dertil var alligevel ret stor. I slutningen af 1800-tallet var der fra Ansager nemlig skyllet en kraftig vækkelsesbølge ind over området. Om den lille nabokirke i Hejnsvig blev der skrevet: 'Vejene var sorte af kirkegængere og der var festligt i den tarvelige kirke. Der var folk helt inde bag altersranken, og folk sad i lag på stolene, skiftedes til at staa og sidde.' Om sommeren stod de udenfor kirken og fulgte gudstjenesten gennem de åbne vinduer og den opslåede dør. Fra Skjoldbjerg strømmede kirkegængerne ligeledes til Vorbasse kirke.

Den nye 'kirkerejsningstid'

Den store kirkesøgning på denne egn blev fulgt af omfattende kirkebyggeri. Kigger man sig omkring, kan man nævne nybyggeri af kirker fra den tid i Vesterhede, Nollund og Urup – for ikke at forglemme kirkerne rejst blot 10 – 15 år før i Holsted, Grene, Hovborg og Vejen. De små 1100-tals kirker i Grindsted og Hejnsvig blev kraftigt ud-

ombygget. I de landsbyer, der ikke kunne prale af at have en kirke, gik bevidste folk forrest for at få defineret deres område som et fællesskab med et solidt holdepunkt. Stærkt troende var de; det var ikke blot et udtryk for datidens 'modernitet', at selv de små bebyggelser skulle have en kirke, ligesom de skulle have en brugs. Med troen blev der skabt en identitet.

Interessen for egen kirke i de små samfund blev stærkt understøttet af oprettelsen af menighedsråd. Allerede i 1856 blev der åbnet for, at præsterne kunne oprette menighedsråd på frivillig basis. Det var meget få kirker, der på det tidspunkt faktisk fik oprettet menighedsråd. Forklaringen findes måske i det forhold, at det i 1629 fra kongens side blev forordnet, at præsterne skulle have to medhjælpere, der holdt øje med menigheden. De skulle indberette drikkeri og andre laster hos menighedens medlemmer (inklusive forsømmelse af kirkegangen). Sæt man nu fik et helt råd til at overvåge menigheden! Men da loven om menighedsrådene blev vedtaget i 1903 som en forsøgsordning indtil 1912, bredte denne demokratisering af kirkelivet sig. I nabosognet Grene blev der straks oprettet et menighedsråd, endda med et kvindeligt medlem – hele 12 år inden kvinder fik valgret i Danmark. Det var noget til efterfølgelse. Et sådant 'ejerskab' af kirken, der er gået i arv gennem generationerne, kom tydeligt til udtryk så sent som ved valgmodet i september 2020 for det fælles menighedsråd i Vorbasse og Skjoldbjerg. Sognehuset var fyldt til sidste stol (alle 90), og alle kandidaterne talte bl.a. om deres stolthed over kirkerne og kirkegårdene. Det var noget, der aktivt skulle værnes om.

Et sejt træk

Omkring 1900 lå der altså 20 års arbejde foran komiteen fra Skjoldbjerg og Lille Almstok for at få kirken rejst. Biskoppen i Ribe, der allerede havde planer for nye kirker i den nordlige del af stiftet, tog vel imod dem og anbefalede, at kirkedistrik-

tet skulle udvides med Store Almstok. Der ville være kortere vej for beboerne i Store Almstok til den kommende kirke end til Randbøl kirke. 10 beboere i Store Almstok havde allerede i 1905 henvendt sig til kulturministeriet for at 'ansøge det høje Ministerium om i kirkeligt Henseende at blive udskilt fra Randbøl Sogn... Vi har ca. 11/4 Mil til Randbøl Kirke, hvorimod vi til den paatænkte Kirke kun faar ¼ Mil.' Men reaktionen fra Randbøl sogn var negativ. Fra den side blev det foreslået, at der blev bygget et kapel i Rygbjerg, der kunne betjene Store Almstok. Den tidlige 'Røde Kirke' i Lille Almstok, der under pestepidemien i midten af 1300-tallet blev øde og senere nedrevet, havde dengang besørgt kirkegængerne fra hele det område, som vi i dag kender som Skjoldbjerg, Lille Almstok og Store Almstok. Dette faktum henviste Store Almstok beboerne til, og anførte, at ikke alene havde de i tidernes morgen haft et naturligt fællesskab, der formede sig omkring den Røde Kirke, men at de også nu havde meget til fælles. Det kan tilføjes, at som fysisk tegn på denne historiske forbindelse blev der i våbenhuset til Skjoldbjerg kirke indmuret en rød mursten, der antages at være fra denne første, samlende kirke.

Utålmodigheden viser sig

I 1911 henvendte to af drivkræfterne i komiteen, Søren Madsen fra Moltkenberg og Peder Pedersen fra Lille Almstok, sig til biskoppen. Utålmodigheden kan mærkes mellem linjerne i det fint udformede brev til 'Højærværdige Herr Biskop Kock'. De ønskede en samtale og forklarede, at i området var der 'mange Familiefædre – 38 sikre Stemmer og 3 mulige – som ønsker en snarlig Ordning af Kirkesagen'. Der var allerede skaffet 'en udmærket beliggende Kirkegrund', som Søren Madsen selv havde skænket ('Matrikel 1d i Over Moltkenberg'). Der var indsamlet 3000 kroner, hvoraf adskillige bidrag stammede fra Store

Almstok. Herfra var der også seks sikre stemmer for en tilslutning til det kommende kirkedistrikt. Mødet forløb positivt.

Det skal også siges, at på trods af et stort tilskud fra staten, skulle beboerne i området selv bidrage med mange penge. Her ville Store Almstok veje godt til. Store Almstoks lille udvalg fra 1905, der kom med et kontant økonomisk bidrag til den kommende kirkes vedligeholdelsesfond, undlod ikke at bemærke, at de var 90 beboere i området. Denne bemærkning har provsten sikkert lagt mærke til, for da han skrev sin anbefaling til biskoppen om kirkebyggeriet, noterede han, at hvis ikke Store Almstok kom med, kunne det føre til 'Sognebaandsløsning en masse'.

Præstens anbefaling

Den daværende præst i Vorbasse, A. Friis Christensen, støttede helhjertet tanken om en ny kirke. På det tidspunkt var Hejnsvig kirke annekset til Vorbasse (det var først i 1922, at Hejnsvig forlod Vorbasse sogn og blev lagt sammen med Grene og Grindsted). Friis Christensen havde derfor mere end nok at se til, men han skrev i sin anbefaling: 'Undertegnede vil med største Glæde se ovennævnte Kirkesag fremmet saa hurtigt som muligt, da jeg anser det for en Retfærdighedshandling, at den i alle Henseende aandelig opvakte og overordentlig sympatiske Befolkning i Skjoldbjerg Skoledistrikt faar sit længe nærrede Ønske om egen Kirke opfyldt.'

Men i 1914 kom Første Verdenskrig beboernes planer på tværs, og alt blev sat i stå i de fire år, krigen varede. Hvad værre var, at i efterkrigstidens knaphed, sprang Store Almstok fra. Det skete med en del bitterhed fra de andres side, der pludselig selv skulle skaffe et større beløb til byggeriet. Men i 1919 skrev 37 mænd i Skjoldbjergdistriktet under på, at komiteen gerne måtte optage et lån, der dækkede byggeriets restbeløb, efter at statsstøtten og bidragene fra regnedes. De hæftede solidarisk for beløbet. Byggeriet kunne gå i gang.

Hvem skal bygge kirken?

Det er sandsynligt, at det var biskoppen, der foreslog komiteen, at de skulle henvende sig til arkitekt Harald Lønborg Jensen. Lønborg Jensen var en af tidens mest ansete og brugte kirkearkitekter, måske fordi han var tilhænger af klassisk dansk kirkearkitektur, måske fordi han var tilhænger af klassisk dansk kirkearkitektur. Han var hvad man kalder romantisk-historisk. Det var også ham, der blev hyret til at varetage de store kirkerenoveringer i Hejnsvig og Grindsted, der blev igangsat omkring den tid. Den genkendelige udformning af Skjoldbjerg kirke ligger i den tydelige tradition af 800 års dansk kirkebyggeri. Samtidig havde Lønborg Jensen en særlig stil, hvor hans finurlige fantasi spillede ind. Der findes næppe en kirke i Danmark, der ligner Skjoldbjerg kirke. For arkitekturkyndige ligger der i kirken en fin skattejagt efter mange andre kirker med hensyn til detaljer og motiver i kirkens udformning og udstyr.

Kirkens gyldne alter, kendt fra mange andre kirker hjemme og i udlandet

Skjoldbjergmændene trak i arbejdstøjet

Kirken gør sig bemærket, ikke alene fordi den er bygget af lokale marksten, men at disse – i det store og hele – ikke er pænt skåret til og rundet af, men fremstår i murene som om de blot er stablet ovenpå hinanden. Traditionen med at mændene samlede sten fra de omkringliggende marker til kirkebyggeriet går tilbage til 1100-tals kirkerne. Beboerne i Skjoldbjerg og Lille Almstok svigtede heller ikke, da stensamlingsopgaven skulle løses. 35 beboere samlede 40 favne kamplesten. (En favn svarer til 2,23 m³). Lønborg Jensen drømte om at give kirken et rustikt udseende, som om den var blevet bygget hundreder af år før. Denne opskrift på en lidt primitiv og gammel fremtræden virkede uforståelig på håndværkerne. Mon ikke den også har stødt deres faglige

stolthed? I hvert fald førte den til pudsige situationer under byggeriet.

Stenene blev alle sammen hentet fra en stor mark, der lå overfor kirken. De lå ovenpå jorden, da sandet var føjet væk fra dem. Der kom to stenhuggere og en dreng; mesteren vurderede, hvilke sten, der kunne bruges. Så tegnede han en kridtstreg rundt om stenene. Der blev hugget huller for hver 20 centimeter, hvorefter trækiler blev slået ind. Drengen gik og vandede kilerne, der langsomt udvidede sig så stenene uden videre flækkede. Så blev de vendt og flækket på den anden led. Beboerne samlede stenene sammen. Penge kunne de ikke bidrage med, men arbejde kunne de lægge i projektet. De lejede en vognmand 'med store jyske heste med lær ned til jorden' til at trække stenene på en fjæl, da de alligevel var for tunge at bære hen til byggepladsen. Ved kirken blev de ved hjælp af en petroleumsmotor hejst op på et stillads, der var 1½ meter bred. Så kunne der mures...

Nordmuren; kun de nederste skifter var murerne godt tilfredse med...

En særlig måde at bygge på

Hvis man går om på kirkens nordside og kigger på muren, ser man tydeligt, at skiftene op til vindueshøjden er fine og regelmæssige. Tårnet er også pænt muret. Lønborg Jensen, der boede i København, aftalte med en arkitekt fra Esbjerg, at han skulle føre tilsyn med byggeriet. Han var nøje instrueret med hensyn til Lønborg Jensens tanker, og han var uforsonlig: 'Sådan skal kirken slet ikke bygges! Det skal pilles ned!' Stenene skulle bare bruges i den tilfældige rækkefølge, de lå på stilladset i. De skulle mures op hulter til bulter! Han ville ikke have, at arbejdet blev akkurat udført, og man kan tydeligt se på muren, hvornår arkitekten har aflagt besøg! Til kuplen havde tømreren lavet en form, den skulle bygges op efter. Arkitekten blev ligefrem vred. Det arbejde

skulle ske alene efter øjemål, men da han kørte igen, fortsatte de bare, som de var begyndt. 'De ville ikke have, at tårnet skulle ligne en ajlekule', siger Ernst Thomsen. Ligeledes gik det med kalkningen inde i kirken. Den glatte overflade, murerne havde tilstræbt, skulle gøres ru og ujævn ved at feje den over med en gadekost.

På trods af de ujævne mure og det lidt tilfældige udseende af facaderne, har Ernst Thomsen konstateret, at både gulvet og loftet er i vater: 'Der er måske en halv centimeters forskel i lofthøjden fra den ene ende af kirken til den anden.' Under de omstændigheder var det noget af en bedrift. Som vel de fleste ved, blev kirken tømreret af LEGOs grundlægger, Ole Kirk Kristiansen. Han brugte i alt 7000 timer på arbejdet. Det var svært at beregne priser dengang under og lige efter Første Verdenskrig, og han satte en del penge til på det. Hans bemærkning var: 'Det går jo til en god sag'

Skjoldbjerg kirke, nybygget, 1921

En særlig dag – med to indvielser

Kirken blev færdig til indvielse den 23. januar 1921. Som en lidt speciel kommentar til hele projektet, blev missionshuset i Store Almstok – nærmest rejst ved sognegrænsen – også indviet den samme dag. Svendene hos Ole Kirk Kristiansen i Billund havde arbejdet i hver deres ende af tømmerpladsen: det ene hold med tømmer til Skjoldbjerg kirke, det andet til missionshuset. Man kan også konstatere, ved at se på listerne over altergæster i de første år i Skjoldbjerg, at kun en enkelt familie fra Store Almstok har deltaget ved gudstjenesterne i Skjoldbjerg. Til gengæld kan man se, at den uskrevne lov om, at hver familie i selve kirkedistriktet gerne

skulle være med til gudstjenesterne, eller i det mindste være repræsenteret ved ét medlem, holdt godt stik indenfor sognet.

Store Almstok kom i tidens fylde med i Skjoldbjerg kirkedistrikt. Da den kommunale sammenlægning i 1970 blev indført, gled Store Almstok lige så stille ind i sognet.

I de næste kirkeblade kigger vi nærmere på nogle af historierne, der knytter sig til kirkens liv – med et par beboere som guider.

Det er også tanken, at kirkens historie får en mere fyldestgørende behandling i en kommende bog, der skal være med til at fejre 100-års jubilæet.

KONTAKT

De grønne pigespejdere

Grupperådsformand

Lene Sloth, mobil: 22 50 66 23, email: ls.sloth@gmail.com

Gruppenleder for De grønne pigespejdere

Mette Jensen, mobil: 50 74 15 71

email: pigespejdervorbasse@gmail.com

Gruppenleder for KFUM spejderne

Gert Jørgensen, mobil 21 84 27 93

Telefonkæden: Er du alene og ønsker en daglig opringing, kontakt da Inger Vitved-Jensen, Gammel Grenevej 1, Vorbasse, tlf. 75 33 31 59 / 29 29 68 14

Besøgstjenesten: Ønsker du en ven, der vil besøge dig regelmæssigt, eller ønsker du selv at besøge, kontakt da Annette Thuesen, Sønderhedevej 22, Vorbasse, tlf. 60 23 19 57.

Spis-sammen-aftener: Ønsker du at være med, kontakt da Elisabeth Hededam, tlf. 21 60 26 40

Nørklegruppen: Ønsker du at være med, kontakt da Lea Hansen, tlf. 28 70 20 16

BØRNEKREDS

Børnekredsen mødes på Stoppestedet hver tirsdag kl. 14.30 - 16.00 (ikke i skoleferier).

Alle børn fra 4 år er velkomne.

Ledere: Gitte Thomsen - Else Christensen- Lene Knudsen - Anne Mette Jakobsen

UDSYN

Udsyn mødes kl. 14:00 på Stoppestedet om onsdagen i lige uger.

Kontaktperson: Lilly Jørgensen, mobil 20 33 58 97

KONTAKTPERSONER

Mandagscafé:

Birgit Thomsen, tlf. 22 81 25 41

Idræt om dagen:

Ester Thisgård, tlf. 75 33 46 05

Børnekredsen:

Anne Mette Jakobsen, tlf. 75 33 34 12

Indre Mission (IM):

Jørgen Christensen, Dalagervej 10, tlf. 30 42 04 95

KFUM's Soldatermission:

Ernst Thomsen, tlf. 21 77 78 17

Vorbasse Seniorer:

Birgit Pøl Nielsen, tlf. 40 79 60 99

Røde Kors:

Erik Andersen, tlf. 24 25 20 74

Udsyn:

Lilly Jørgensen, tlf. 20 33 58 97

Lokalhistorisk arkiv:

Jørgen Møller, Tlf. 20 80 36 38

Skjoldbjerg Beboerforening:

Hans Peder Kristiansen, tlf. 23 81 90 00

Frihavnens Venner:

Ingrid Bech, tlf. 20 64 70 01

Høreforeningen:

Kristian Hansen, tlf. 75 33 33 14

Sogneindsamling:

Birgit Thomsen, tlf. 22 81 25 41

Vorbasse Husholdningskreds:

Ester Thisgård, tlf. 75 33 46 05

e-mail: Ner1@stofanet.dk

Vorbasse.dk:

Inger Donslund.

Nyheder og arrangementer til vorbasse.dk sendes til vorbasse@vorbasse.dk

KFUM og KFUK I Vorbasse:

Charlotte B. Lundsgaard, tlf. 61 34 31 96

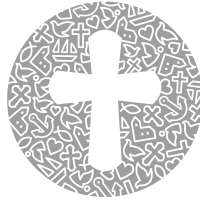
Afdelinger: Klub Magnum, Unge/voksne,

Familie arbejde, Fokusafstner, Fredagsmylder.

For yderligere info henvendelse ved Charlotte.

OBS:

Det er foreningens eget ansvar at maile til sognebladet med ændring af kontaktpersoner eller lignende.

FOLKEKIRKEN

GUDSTJENESTER

DECEMBER	VORBASSE	SKJOLDBJERG	HEJNSVIG/VESTERHEDE
6. 2.s. i advent	19:00 Adventskoncert	10:30	
13. 3.s. i advent	9:00 JJ		10:30 Hejnsvig, JJ
20. 4.s. i advent	10:30	9:00	
24. Juleaften	14:00 16:30	15:15	
25. Juledag	10:30		
26. 2.juledag		10:30 SØK	9:00 Hejnsvig, SØK
27. Julesøndag	9:00 JJ		10:30 Vesterhede, JJ
JANUAR			
1. Nytårsdag	16:00	14:30	
3. H.t.k. søndag		10:30 SØK	9:00 Hejnsvig, SØK
10. 1.s.e. H.t.K	10:30	9:00	
17. 2.s.e. H.t.K	9:00 Kirkekaffe, JJ		10:30 Vesterhede, JJ
24. Sidste s.e. H.t.K		14:00 Kirkens 100års fødselsdag	
27. Onsdag	17:00 Familiegudstjeneste		
31. Septuagesima	9:00 JJ		10:30 Vesterhede, JJ
FEBRUAR			
7. Seksagesima		10:30 JJ	9:00 Hejnsvig, JJ
14. Fastelavn	10:30 Fastelavngudstjeneste	9:00	
21. 1.s. i fasten	10:30 SØK		9:00 Hejnsvig, SØK
28. 2.s. i fasten		9:00 SØK	10:30 Vesterhede, SØK
MARTS			
7. 3.s. i fasten		10:30 SØK	9:00 Hejnsvig, SØK
14. Midfaste	9:00 JJ		10:30 Vesterhede, JJ
21. Mariæ bebudelsesdag	10:30 Konfirmandgudstjeneste		
28. Palmesøndag	10:30	9:00	

JJ = Jørgen Johansen SØK = Susanne Østbjerg Kargo

KOMMENDE INDSAMLINGER: 6.-20. december: KFUM's sociale arbejde/Jydepotten.

24.-26. december: Børnesagens fællesråd. 1. januar: Bibelselskabet. 3.-10. januar KFUM og KFUK i Danmark.
Ved alle indsamlinger er der mulighed for at støtte via MobilePay: 92307

KIRKEBIL: Til alle gudstjenester kan der bestilles kirkebil.

Kontakt Billund Taxa, Tlf. 75 35 35 06, senest 1 time før gudstjenesten begynder.

Kørslen er gratis.